



יום ראשון י"ד באייר תשע"ה

# שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: [n101@okmail.co.il](mailto:n101@okmail.co.il) פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

## כתובות - צ'

1. **בשתי כתובות וגט אחד - שנינו שגובה אחת. משמע שיכולה לגבות עם הראשונה ולטרוף מלקוחות מהזמן הראשון, כיצד מתיישב עם דברי רב נחמן בשם שמואל שפסק שני שטרות היוצאין בזה אחר זה, ביטל שני את הראשון?**  
 כיון שאם מוסיף משהו בשני לא ביטל את הראשון, ומדובר כאן שהוסיף בכתובה השניה, וכאומר לה תגבי המועט מזמן ראשון או המרובה מזמן שני. **עוד למדנו בברייתא:** כשהוציאה גט וכתובה ועדי מיתה - אם גט קודם לכתובה - גובה שתי כתובות, ואם לאו - גובה אחת, שע"ד הראשונה החזירה.
2. **משנה - קטן שהשיאו אביו, כתובתה קיימת, שע"מ כן קיימה אחר שהגדיל, וכן גר שנתגיירה אשתו עמו. האם מקבלת גם את התוספת כתובה? רב הונא: רק את המנה והמאתים. רב יהודה: גם את התוספת. והקשו על רב יהודה מברייתא שאמרה: שרק אם הוסיף לאחר שהגדיל, נוטלת מה שהוסיף. תיובתא. וביארו: לשון המשנה הטעה את רב יהודה, שהוא סבר: ש'כתובתה קיימת' הולך על כל הכתוב בה.**
3. **משנה - מי שהיה נשוי שתי נשים ומת, מי קודם לגבות מנכסי הבעל?**  
 א. הנישאת ראשונה, ואם מתו נשיו קודם שגבו, יורשי הראשונה קודמין.  
 ב. נשא את הראשונה ומתה, נשא שניה ומת הוא - שניה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה, כיון שהם תובעים חוב, ואילו יורשי הראשונה באים לתבוע רק מכח ירושה, או מכח כתובת בניו דיכרין, שאף היא כירושה, וחוב קודם לירושה.
4. **בעל חוב מאוחר שקדם וגבה לפני הבעל חוב המוקדם, האם מה שגבה גבוי?**  
 א. **ללשון א' -** מה שגבה גבוי, והראיה ממשנתנו לגבי שתי אלמנות שהראשונה רק 'קודמת', משמע שאם תפסה לא מוציאין. ודחו: שיתכן שקודמת הכוונה לגמרי.  
 ב. **ללשון ב' -** אינו גבוי - והראיה מכך שלא נאמר 'אם קדמה שניה ותפסה אין מוציאין מידה' ודחו: שלא נאמר כך, משום הסיפא שודאי מוציאין.
5. **אלו שלש הלכות למדו מדין ב' שבמשנתנו?**  
 א. **אחת מתה בחייו ואחת מתה אחר מותו -** יש לראשונים דין כתובת בניו דכרין, ולא חוששים שבני השניה יריבו עמם על שנוטלים יותר מהם. והראיה: מכך שלבני השניה יש רק דין קדימה כשאין מספיק, אבל אם יש מספיק יטלו הראשונים 'בניו דכרין'.  
 ב. **אע"פ שתויקנו 'בניו דכרין' רק אם יש דינר יותר משתי הכתובות כדי שלא תיעקר נחלה דאורייתא,** זה דווקא כשמתו שניהן בחייו, אבל כשאחת מתה לאחר מותו, אף אם אין מותר מקיימים בניו דכרין כיון שיורשי השניה גובין מדין חוב, וא"כ כולם ירשו נחלה דאורייתא ופרעו את החוב. והראיה: מכך שלא שנינו 'אם יש שם מותר דינר'.  
 ג. **כתובת בניו דכרין נחשבת ירושה ולא מוציאים ממשועבדים,** כיון שאם הייתה נחשבת כמתנה בני הראשונה יוציאו מבני השניה. רב אשי דחה את ההוכחה לשני הדינים הראשונים.
6. **תניא: מתו אחת בחייו ואחת במותו, בן ננס אומר: יכולין בני הראשונה לומר לבני השניה בני בעלת חוב אתם, טלו כתובת אמכם וצאו, [שאין מותר] ר' עקיבא אומר: כבר קפצה נחלה מלפני בני הראשונה [כשמת האב] ונפלה לפני בני השניה, וחולקין בשוה. מה ביאור מחלוקתם?**  
 א. **להו"א -** האם לבני הראשונה יש 'בניו דכרין' אע"פ שלבני השניה אין. לבן ננס: יש להם. ולר"ע: אין להם.  
 ב. **רבנן דבי רב -** לכולי עלמא יש להם 'בניו דכרין' - ונחלקו האם כתובה נעשית מותר לחברתה וה"ה חוב שיש לאב נעשה מותר ומתקיים בו נחלה דאורייתא, לבן ננס מתקיים בו דין נחלה ולכן יש בניו דכרין, ולר"ע אין מתקיים כיון שצריך מותר דינר בן חורין, ולכן לא נוהג דין בניו דכרין.  
 ג. **רבה -** לכולי עלמא נעשה מותר ומתקיימת הנחלה בפריעת החוב, ונחלקו האם בכתובה שהשנים נוטלים לעצמם החוב ואינם פורעין חוב אביהם שייך לומר שזו ירושתן שפרעו עמה.  
**דחה רב יוסף:** שא"כ היה צריך ר"ע לומר שרק אם יש מותר דינר נוטלין, אלא נחלקו כפי הו"א האם יש בניו דכרין באחת בחייו ואחת במותו. והגמרא בהמשך דנה האם נחלקו במחלוקת זו, גם ת"ק ור"ש בברייתא.